

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af bier.

[Af Bjørn Poulsen (SF) m.fl.]

(Lovforslag nr. L 199. Fremsat 7/4 81).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Som det er forslagsstillerne bekendt, er vi i landbrugsministeriet ved at udarbejde et forslag til revision af såvel bibeskyttelsesloven som bisygdomsloven, hvorved vi forsøger at sammenlægge de to love i én lov. Jeg er bekendt med, at vi har lovet, at dette forslag skulle have været fremsat allerede i begyndelsen af denne folketingssamling. Jeg beklager, at det ikke er sket, men på grund af et ønske fra de berørte organisationer blev fremsættelsen udsat endnu et år med henblik på overvejelse af lovforslagets endelige udformning.

Jeg vil gerne sige, at det forslag, SF har fremsat, på mange punkter er sammenfaldende med det forslag, vi arbejder på i landbrugsministeriet. Det forslag, vi arbejder på, tager imidlertid flere ting med, end SF har. Jeg agter at fremsætte landbrugsministeriets forslag ved næste folketingssamlings begyndelse. Det vil give nogle vanskeligheder, hvis det forslag, SF har fremsat her, bliver vedtaget og jeg så kommer med et nyt forslag til efteråret, der tager flere ting med. Det vil skabe en usikkerhed hos biavlere og frøavlere, som jeg ikke synes er rimelig.

Derfor vil jeg indstille, at man ikke vedtager det fremsatte lovforslag, men jeg vil love, at vi tager det ind i de overvejelser, vi har i

landbrugsministeriet med hensyn til det forslag, vi vil udarbejde til næste samling.

Helmar Sørensen (S):

Lovforslaget, der behandles i dag, har mange gode sider, som både jeg og mit parti kan være enige i.

Som det vil være forslagsstillerne bekendt, arbejdes der i landbrugsministeriet med en ændring af loven fra 1960 om beskyttelse af bier. Vi ved, at landbrugsministeriets lovforslag var planlagt til fremsættelse i denne samling, men vi ved også, at de berørte parter, det vil sige biavlere og frøavlere, har ønsket en udsættelse, og derfor finder jeg det rigtigt, at man har udsat lovforslaget til næste samling.

Vi har lige hørt, at landbrugsministerens forslag er mere omfattende, og derfor kan vi ikke støtte SFs forslag. Vi ved, at sprøjtning har fundet sted i år, og derfor vil udsættelsen ikke få nogen indflydelse på den avl, vi får i år. Jeg mener heller ikke, det kan være rigtigt, at vi vedtager et lovforslag i denne samling, når vi ved, at der i løbet af kort tid skal ændres på loven igen; det vil kun skabe forvirring i bruger kredse.

Burgdorf (KF):

Jeg har megen sympati både for frøavlere og for biavlere, og jeg ved også, at de har gensidig glæde og gavn af hinanden. Vi har en lov om beskyttelse af bier, og man påstår, at den er ved at være forældet, at tiden er løbet fra den, og det er meget muligt. Vi ved, at landbrugsministeren vil fremkomme med et lovforslag i næste samling, så jeg mener, vi bør afvente dette og se, hvad der kommer frem.

Janne Normann (RV):

Der er mange gode ting i SFs forslag. Vi er enige i, at der er behov for bedre regler for sprøjtning med kemikalier og gifte, men et af hovedproblemerne, når der sprøjtes, er vistnok ikke så meget ondskab og misbrug af lovgivningen. Det er nok mere, at en del haveejere, måske også nogle landmænd, som jo dog ellers burde vide bedre, simpelt hen ikke er informeret nok om, hvilken skade de gør ved sprøjtning i åben blomst.

Der er altså ting i dette forslag, vi kan gå ind for. Men jeg vil sige, som tidligere ordfø-

[Janne Normann]

rere har gjort det, at vi jo ved, at der kommer et forslag fra landbrugsministeriet, og at det bliver godt gennemarbejdet sammen med organisationerne, så jeg foretrækker at vente og se, hvad det kommer til at indeholde.

I forbindelse dermed vil jeg gerne sige til landbrugsministeren, at jeg håber ikke, at forslaget kommer til at indeholde noget om at gå bort fra voldgiftsudvalgene. Jeg anser det for helt unødvendigt fordyrende at sende biforgiftningssager i retten. Jeg mener, vi skal opretholde voldgiften, som indtil nu har fungeret udmærket.

Vi er altså velvilligt stemt, men vi vil vente og se, hvad der kommer fra landbrugsministeren.

Arne Bjerregaard (KrF):

Ja, nu har jeg selv haft den glæde at være biavler engang, da man havde lidt bedre tid til den slags. Det er klart, at man på den baggrund er interesseret i den slags lovforslag og også i andre ting, der vedrører dette erhverv, der for nogle er en hobby, men som faktisk er en livsbetingelse i naturen og for frøavlerne er af overmåde stor betydning, større betydning, end de selv regner med. Jeg forstod, at landbrugsministeren mente, at andre ting burde være med, så man kan få en samlet lovgivning på dette område, så folk ved, hvad de har at rette sig efter.

Nu skrives der jo meget om sprøjtemidler, og man kunne have lyst til at sige, at når landmændene sprøjter – det betyder ikke så meget, hvad folk sprøjter med i haverne, det er så små arealer i forhold til det andet – med væske, så er det ikke nær så farligt, som når de bruger puddermidler. Det er altafgørende for biavlerne, at man bruger sprøjtemidler i stedet for puddermidler, for puddermidler bliver siddende, medens sprøjtemidler, hvis ikke der er åben blomst, ingen skade gør, når blomsten åbner sig, det gør derimod puddermidler. Jeg tror, der er mange misforståelser hos dem, der bruger den slags ting, med hensyn til giftigheden af de forskellige midler. Mange regner med, at når det er et giftmiddel i klasse A, så er det meget alvorligt for bierne. Men det afhænger skam mere af, hvordan man bruger det, og i hvilken form man bruger det. Om det er klasse A eller C, betyder næppe ret meget.

Da ministeren jo vil fremkomme med – håber jeg – et gennemarbejdet forslag på dette område, vil vi selvfølgelig vente og se dette, selv om vi har megen sympati for det forslag, der ligger her. Da vi altså håber, at ministerens forslag bliver mere omfattende, vil vi vente og se dette forslag.

Mølgaard (DR):

Dette med bierne og blomsterne er jo unægtelig en meget vigtig sag. Retsforbundet har en meget positiv indstilling til dette forslag, som vi finder helt på sin plads. Ministeren erkendte det jo også og bebudede et mere omfattende forslag – jeg ved ikke, om man skal fortolke dette som et mere vidtgående forslag – til efteråret. Vi fik ikke nøjere specifikation. Det er der brug for, og der er brug for i det hele taget en nøje analyse og interesseafvejning, det kan der ikke herske tvivl om.

Som sagt anerkender vi SFs initiativ og bidrager gerne til udvalgsarbejdet desangående.

Niels Anker Kofoed (V):

Dette initiativ fra SF er selvfølgelig en bi-ting, som nu skal forhandles i det høje ting. Jeg skal nok lade være med at stikke for meget til SF, men jeg synes, jeg vil rose dem for, at de har taget dette initiativ, selv om jeg godt ved, at det er en vanskelig lovgivning, man giver sig ind i, for der er mange praktiske og fornuftige ting, men der er også mange følelser i lovgivning om bier.

Jeg har nogle kommentarer til bemærkningerne, fordi jeg ikke er helt enig i konklusionerne. Der står bl. a., at baggrunden for, at biernes antal er halveret, bl. a. er, at man har sprøjtet for meget og brugt flere insekticider og pesticider. Det er nok ikke tilfældet. Jeg tror, det er mere nuanceret. Jeg tror, at der er andre forhold, der er skyld i, at antallet af bier er gået ned.

For det første er arealernes anvendelse blevet anderledes, således at der ikke er så mange vilde blomster, som der var tidligere. Men den væsentlige årsag er nok, at i tidligere tider var biavl en erhverv, i hvert fald havde de fleste ejendomme et bistade eller to, som den gamle plejede at passe, men i dag er det erhverv jo væk. Der var også i gammel tid noget om, at et pund smør og et

[Niels Anker Kofoed]

pund honning skulle have samme pris, ellers var det ingen forretning at have bier. Dette forhold er for længst forrykket, således at der ikke er forretning i at have bier. Det er selvfølgelig meget beklageligt, for bierne er en vigtig bestanddel af vores økologi og er nødvendige ikke mindst for froavlen. Derfor er det vigtigt, at man beskytter de bier, der er.

Det er også muligt, at der er behov for strengere retningslinjer for, hvordan man behandler sprøjtemidler. Det kan vi diskutere i udvalget, selv om jeg ikke er sikker på, at det er så nødvendigt med de restriktive foranstaltninger, der er foreslået. Mig bekendt er de sprøjtemidler, der er farlige for bier, mærkede. Jeg kender i hvert fald ingen sprøjtemidler, som er farlige for bier, hvorpå der ikke er et mærke, som giver brugeren anledning til at passe særligt på.

Der er et andet forhold, der gør sig gældende, og det er brugen af insekticider i vores private haver og i vores kolonihaver. Jeg tror nok, at der dér er mere fare for, at der sker en del skader, for disse mennesker er vel ikke så fortrolige med anvendelse af disse midler og mener, at de koncentrationer, der anvendes, er så små, at de ikke kan skade.

Det væsentlige i dette lovforslag er efter min opfattelse, at man vil have såkaldte binævn til at afgøre de stridsspørgsmål, der kan opstå ved erstatningssager. Jeg synes, det lyder nogenlunde fornuftigt. Om det skal være i amtslig eller i kommunal regie, kan vi tale om i udvalget. Jeg synes, det er fornuftigt, at man lægger det ud til voldgiftsnævn, fremfor at den slags stridsspørgsmål skal afgøres af domstolene, som det næsten foregår nu. Jeg kan forstå, at justitsministeriet er interesseret i en ændring.

Jeg kan tilsige mit partis velvillige behandling i udvalget, og så håber jeg for øvrigt på, at landbrugsministeren får sit forslag igennem justitsministeriet, så det kan komme til endelig behandling i den kommende samling.

Bjørn Poulsen (SF):

For at tage noget af det sidste først, så synes jeg, hr. Niels Anker Kofoed har glemt at læse de almindelige bemærkninger. Der starter vi faktisk med at pege på mange af de ting, som vi mener er grunden til, at biavlen er truet, og dér er sprøjtingen ikke nævnt

som den vigtigste grund. Derfor synes jeg, at hr. Niels Anker Kofoed har haft lidt for travlt, da han læste bemærkningerne.

Jeg skal i hvert fald takke for en meget velvillig behandling af forslaget. Alle venter åbenbart på landbrugsministerens forslag, og jeg kan forstå – sådan lød det nærmest fra socialdemokratiets ordførers side – at det kun er den slags forslag, man skal behandle i det hele taget. For mig er det nu ligeegyldigt, hvem der fremsætter et forslag. Det, der interesserer mig, er, hvad forslaget indeholder, og det tror jeg nok vi er mange der mener.

Med hensyn til landbrugsministeren må jeg sige, at jeg er klar over, at man arbejder på at sammenarbejde bisygdomsloven og den lov, som vi peger på skal ændres. Jeg må indrømme, at jeg ikke er enig med landbrugsministeren i, at det er måden, det skal gøres på. Jeg tror, man skal holde de to ting hver for sig, og det tror jeg vi er mange der er enige om. Men det er jo en ting, vi kan tage op til efteråret, hvis landbrugsministeren holder sit løfte, og det håber jeg, for jeg synes, at det har været længe nok.

Jeg har været meget glad for de positive udtalelser om indførelse af binævnene eller om eventuelt at fastholde den decentrale ordning, vi har i dag. Jeg mener også, at det er meget væsentligt, at vi får et organ, der på lokalt plan kan afgøre mange af de stridigheder, der er og vil blive. Derfor håber jeg ikke, at regeringens forslag vil gå ud på, at det skal være de almindelige retter, der skal afgøre disse sager. Jeg synes, at det decentrale i det, vi har lavet, og også noget af det, vi har for nærværende, er meget væsentligt.

Der har været talt en del om haveejere o. lign., hvis brug af sprøjtemidler ikke er særlig meget under kontrol. Der er ingen tvivl om, at man er nødt til at kigge på, hvad man kan gøre ved det, for det er efterhånden ret store mængder sprøjtemidler, der går den vej.

Jeg er helt enig med kristeligt folkepartis ordfører, når han betegner puddermidlerne som langt de værste. Jeg vil endda gå så langt som til at sige, at de simpelt hen burde forbydes, hvis det overhovedet kunne lade sig gøre. De er meget, meget længe om at forsvinde, og de er på den måde meget farlige for bier, men også for andre former for insekter.

[Bjørn Poulsen]

Man må vel erkende, at med de udtalelser, der er faldet i dag om dette lovforslag, skulle der være meget stort håb om, at en del af det kan indgå i det forslag, vi vil se fra landbrugsministeren til efteråret. Jeg håber, at de ordførere, der har udtalt det heroppefra, husker det, når vi når så langt som til efteråret – ellers skal jeg være den første til at huske dem på det.

Da det er ret begrænset, hvor meget udvalgsarbejde vi kan nå i år om dette forslag, håber jeg i hvert fald, at landbrugsministeren står ved sit løfte om, at forslaget vil indgå i de betragtninger, man gør sig for øjeblikket med hensyn til det forslag, der laves i landbrugsministeriet.

Til slut vil jeg endnu en gang sige tak for den ellers venlige modtagelse.

Formanden:

Jeg skal for en ordens skyld gøre opmærksom på, at der jo ikke er noget i vejen for, at udvalgene kan arbejde, selv om folketinget ikke holder møde i salen.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg skal kun sige, at de positive tanker, der er fremsat her, vil indgå i vore overvejelser, og at jeg vil gøre meget for at leve op til det løfte, jeg har givet hr. Bjørn Poulsen om, at vi kommer med et forslag. Jeg skal ikke tage stilling til det, der er fremført her, men sige, at alt det, der er blevet sagt, skal indgå i vore overvejelser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af:

*Forslag til folketingsbeslutning om busrute
Århus–København.*

[Af Ib Christensen (DR) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 102. Fremsat 31/3 81).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for offentlige arbejder (Risgaard Knudsen):

Med baggrund i den gældende lov om buskørsel er det efter min opfattelse et meget ejendommeligt forslag til folketingsbeslutning, retsforbundet her har fremsat. Så sent som 1978 vedtog folketinget nemlig en ny buslovgivning, som dels henlagde kompetencen til at tage stilling til eventuel oprettelse af lange ruter af landstrafikal betydning til et særligt persontrafikråd, dels i medfør af lovens § 4, stk. 2, fastlagde den rettesnor, rådet skal følge ved sin administration af denne del af loven. Rettesnoren er således aldeles klar: persontrafikrådet skal ved sin stillingtagen tage hensyn til, om behovet for kørslen er eller vil kunne dækkes ved anvendelse af bestående kollektive trafikforbindelser. Det er en bestemmelse, der klart og tydeligt siger, at vi ikke skal have en tilfældig dobbeltdækning af trafikbehovet, men en rationel opgavefordeling mellem transportmidlerne.

I det lys er ansøgningen til persontrafikrådet om en busforbindelse mellem København og Århus – den ansøgning, som jeg forstår har dannet grundlag for det forslag, vi her drøfter – blevet behandlet, og det må erkendes, at persontrafikrådet har afslået ansøgningen i fuld overensstemmelse med lovens rettesnor.

Allerede af den grund kan man undre sig over, at retsforbundet nu kommer og vil have tinget til at søge udvirket, at den ansøgte tilladelse bliver meddelt. Tilsyneladende har forslagsstillerne ikke nærmere overvejet konsekvenserne af deres forslag, eller også er der måske grund til at antage, at det fremsatte forslag til beslutning beror på en række misforståelser. Hvis loven tog sigte på en imodekommelse af en ansøgning som den, der er tale om i dette tilfælde, måtte det nødvendigvis få den konsekvens, at man også måtte sige ja til en busrute mellem et hvilket som helst større bysamfund og hovedstadsområ-